

вул. Образцова 4А/2
м. Миколаїв, 54020, Україна

Т. (0512) 47-20-90,
Т. (0512) 47-20-91
E: mykolaiv1.mykolaiv@legalaid.mk.ua

www.legalaid.gov.ua

**Перший
миколаївський
місцевий центр з
надання безоплатної
вторинної правової
допомоги**

Прес-реліз

Правові підстави та особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок нападу собаки

Сьогодні досить часто власники тварин не бажають вдягати на них намордники або взагалі використовувати повідки під час прогулянок, що створює суттєву небезпеку для оточуючих людей. Кожен з нас може зіткнутися з потенційною небезпекою нападу собаки та отримати відповідні тілесні ушкодження. Питання, які пов'язані з розглядом спорів про відшкодування шкоди завданої внаслідок нападу собаки, тобто джерелом підвищеної небезпеки - мають особливе значення, оскільки виникає велика кількість відповідних цивільно-правових спорів.

Яка відповідальність передбачена для власника собаки?

У разі порушення відповідних правил тримання собак та (або) у разі заподіяння тваринами негативних наслідків, їх власники можуть бути притягнуті до адміністративної, кримінальної та цивільної відповідальності.

1. **Адміністративна відповідальність.** Відповідно до чинного в Україні законодавства собаки є об'єктом права власності і тому власники мають нести за них весь тягар відповідальності. Так, у випадку порушення правил, якими забороняється вигул собак без повідків, намордників і в невстановлених для вигулу місцях власники будуть нести адміністративну відповідальність за ст. 154 Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка передбачає накладання штрафу або конфіскації тварини, у випадках заподіяння нею шкоди здоров'ю чи майну людей.

2. **Кримінальна відповідальність.** У випадку, якщо потерпілому внаслідок бездіяльності господаря собаки були нанесені середньої тяжкості або тяжкі тілесні ушкодження, такий господар може бути притягнутий до кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ст. 128 Кримінального Кодексу України, яка передбачає громадські роботи на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або виправні роботи на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до двох років.

3. **Цивільна відповідальність.** Якщо в результаті нападу собаки було завдано шкоду майну чи здоров'ю потерпілого, або йому були завдані відповідні немайнові втрати, він має право на відшкодування матеріальної (майнової) та моральної шкоди, що передбачено ст.ст. 1166-1167 Цивільного Кодексу України. При цьому, якщо собака є джерелом підвищеної небезпеки, то право на відшкодування збитків виникає незалежно від наявності вини її власника.

Особа має право вимагати **відшкодування майнової та моральної шкоди**, завданої внаслідок нападу собаки у випадку, якщо мало місце пошкодження її особистого майна (одяг тощо), а також, якщо внаслідок такого нападу їй було завдано каліцтво, інше ушкодження здоров'я (статті 1167, 1187, 1195 Цивільного кодексу України).

Важливо! Моральна шкода полягає:

1. у фізичному болю та стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я;
2. у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів;
3. у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку із знищенням чи пошкодженням її майна;
4. у приниженні честі та гідності фізичної особи, а також ділової репутації фізичної або юридичної особи.

Підстава відшкодування шкоди!

Заподіяння особі шкоди (нанесення тілесних ушкоджень, пошкодження майна) **службовою собакою або собакою бійцівської породи**, утримання яких відноситься до джерела підвищеної небезпеки (стаття 1187 Цивільного кодексу України).

Інші домашні тварини не визнаються такими, що створюють підвищену небезпеку (судова практика).

Важливо! Перелік порід собак, які відносяться до бійцівських законодавством не встановлено. В правилах утримання домашніх тварин, які встановлюються органами місцевого самоврядування, як правило, міститься перелік порід собак, визнаних як потенційно небезпечні. Власники таких собак повинні в установленому порядку укласти договір обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам (постанова Кабінету Міністрів України від 09 липня 2002 року № 944 «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам»).

Відшкодування завданої шкоди у судовому порядку!

Шкода, завдана внаслідок нападу службової собаки або собаки бійцівської породи **відшкодовується в добровільному або судовому порядку**.

Позовна заява про відшкодування шкоди подається в порядку цивільного судочинства **до районних, районних у містах, міських та міськрайонних судів** за зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача, а у випадку відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я – за зареєстрованим місцем проживання / перебування позивача (за бажанням позивача) (частина третя статті 28 Цивільного процесуального кодексу України).

За подання позовної заяви у справах про відшкодування шкоди, завданої внаслідок нападу собаки, якщо особі було завдано каліцтво, інше ушкодження здоров'я, **позивач звільняється від сплати судового збору** під час розгляду справи в усіх судових інстанціях (стаття 5 Закону України «Про судовий збір»).

У випадку, якщо в позовній заяві міститься вимога про відшкодування майнової шкоди, яка обґрунтовується пошкодження особистих речей, позивачем сплачується судовий збір у розмірі 1 відсотку ціни позову, але не менше 0,4 розміру прожиткового мінімуму на одну працездатну особу та не більше 5 розмірів прожиткового мінімуму на

одну працездатну особу (пункт 1 частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір»). *Автоматичний розрахунок на сайті "Судова влада".*

Перелік необхідних документів!

До позовної заяви, оформленої відповідно до вимог Цивільного процесуального кодексу України, **додаються докази**, що обґрунтовують позовні вимоги (напад собаки), наприклад:

- довідка травмпункту, в якій зафіксовано характер нанесених тілесних ушкоджень і вид наданої медичної допомоги;
- копія картки звернення за антирабичною допомогою (форма № 045/о);
- висновок фахівця в галузі судової медицини, що встановлює тяжкість тілесних ушкоджень;
- копія протоколу про адміністративне правопорушення;
- квитанції за придбані лікарські препарати, бинти тощо;
- фото/відео нападу собаки;
- квитанції за ремонт пошкоджених речей або докази вартості речей;
- прізвище, ім'я, по батькові, контактні дані свідків тощо.

Суд розглядає справу по суті протягом тридцяти днів з дня початку розгляду справи по суті. Водночас суд має розпочати розгляд справи *по суті не пізніше ніж через шістдесят днів з дня відкриття провадження у справі*, а у випадку продовження строку підготовчого провадження - не пізніше наступного дня з дня закінчення такого строку (частина перша статті 210 Цивільного процесуального кодексу України).

Особа у випадку прийняття судом рішення про відмову у задоволенні її позовних вимог щодо відшкодування майнової шкоди має право протягом 30 днів з дня проголошення рішення подати апеляційну скаргу до суду апеляційної інстанції через суд, який ухвалив таке рішення.

Куди звертатися за консультацією та правовою допомогою?!

Отримати консультацію з правових питань можна у Першому миколаївському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги, який працює за адресою: м. Миколаїв, вул. Образцова, 4а/2, (0512) – 47-20-90, 47-20-91 або у відділі «Ольшанське бюро правової допомоги» - м. Миколаїв, вул. Очаківська, 142, тел. (0512) 48-00-17.

Цілодобово функціонує єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги – 0 800 213 103. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів в межах України безкоштовні.